

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ: 127/2015

ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Α' ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Συνεδρίαση της 3^{ης} Ιουνίου 2015

ΣΥΝΘΕΣΗ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ανδρέας Χαρλαύτης, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

ΜΕΛΗ: Ανδρέας Ανδρουλιδάκης, Στυλιανή Χαριτάκη, Ευφροσύνη Μπερνικόλα, Κωνσταντίνος Κηπουρός, Αγγελική Καστανά, Ελένη Πασαμιχάλη, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους

Εισηγήτρια: Στυλιανή Χαριτάκη, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους

Αρ. Ερωτήματος: Π16-22203/Π49/26.05.2015 ΤΟΥ Υπουργείου Εξωτερικών,

Διεύθυνση Προσωπικού και Διοικητικής Οργάνωσης .

Περίληψη ερωτήματος: Ύπαρξη ή μη ασυμβιβάστου ιδιοτήτων του, κατ' άρθρο 32 Οργανισμού ΥΠΕΞ(ν.3566/2007) ορισθέντος Προέδρου του Ανώτατου Υπηρεσιακού Συμβουλίου ΥΠΕΞ ,Πρέσβευς επί τιμή, λόγω του , μετά τη συγκρότηση του ως άνω συλλογικού οργάνου, διορισμού του ως Πρέσβευς εκ προσωπικοτήτων (άρθρο 100,Οργανισμού ΥΠΕΞ).

Επί του ανωτέρω ερωτήματος ,το Α' Τμήμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους γνωμοδότησε ως ακολούθως:

1. Από το έγγραφο του ερωτήματος και τα συνοδεύοντα αυτό στοιχεία προκύπτουν τα ακόλουθα:

1.1. Ο Χ.Μ., συνταξιούχος Πρέσβης που διατηρεί επί τιμή τον σχετικό βαθμό (ΦΕΚ 40/Γ/25.02.2005) ορίσθηκε Πρόεδρος του Α.Υ.Σ. ΥΠΕΞ που συγκροτήθηκε με τη Π16-4478/13.02.2015 υπουργική απόφαση, με χρόνο λήξης θητείας τη 12.02.2017 .

1.2. Ο προαναφερθείς Πρέσβης επί τιμή διορίσθηκε στη συνέχεια με το από 3.04.2015 Π.Δ. «Πρέσβης εκ προσωπικοτήτων» για ειδικά θέματα εξωτερικής πολιτικής και ειδικές αποστολές από τη δημοσίευσή του και για 24 μήνες (ΦΕΚ 420/Γ/6.05.2015).

1.3. Με το τεθέν ερώτημα, η ερωτώσα Διεύθυνση Προσωπικού και Διοικητικής Οργάνωσης(ΣΤ1) εκφράζει, κατ' ουσία, τον προβληματισμό αν ο συγκεκριμένος Πρέσβης επί τιμή διατηρεί νόμιμα την ιδιότητα του Προέδρου του Α.Υ.Σ., παράλληλα με την ιδιότητα του Πρέσβη εκ προσωπικοτήτων.

2.1. Οι αποχωρούντες από την υπηρεσία Πρέσβεις , δηλ. ανώτατοι μόνιμοι δημόσιοι υπάλληλοι του διπλωματικού κλάδου που συνταξιοδοτούνται, μπορούν να διατηρούν επί τιμή τον βαθμό με τον οποίο αποχωρούν, σχετικά δε εκδίδεται προεδρικό διάταγμα (άρθρο 85 προϊσχύσαντος Οργανισμού/ν. 2594/98 και 99 νυν ισχύοντος Οργανισμού/ν.3566/07).

Οι ως άνω διατάξεις δεν προβλέπουν περίπτωση ανάκλησης του προεδρικού διατάγματος ή/και απώλειας του βαθμού του Πρέσβη επί τιμή σε περίπτωση κατάληψης οιασδήποτε δημόσιας ή ιδιωτικής θέσης.

2.2. Στο άρθρο 100,όπως ισχύει, ο Οργανισμός προβλέπει:

«1. Με διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εξωτερικών, μπορεί να διορίζονται έως δεκαπέντε Πρέσβεις εκ προσωπικοτήτων ,οι οποίοι υποχρεούνται να αποστέλλουν ετήσιο απολογισμό δράσεως στον Υπουργό Εξωτερικών κατά το πρώτο δίμηνο εκάστου επομένου έτους. Οι Πρέσβεις εκ προσωπικοτήτων διορίζονται για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και με ανάθεση συγκεκριμένου έργου.

2.Στις θέσεις της παραγράφου 1 διορίζονται αναγνωρισμένης αξίας προσωπικότητες της πολιτικής, οικονομικής, κοινωνικής και πνευματικής ζωής της χώρας.

3.Οι Πρέσβεις εκ προσωπικοτήτων εξαιρούνται της μόνιμότητας και δεν καταλαμβάνουν οργανικές θέσεις της επετηρίδας του Διπλωματικού Κλάδου. Κατά τη διάρκεια της θητείας τους λαμβάνουν το σύνολο των αποδοχών του βαθμού του εν ενεργεία Πρέσβεως.

4.Με διάταγμα, που εκδίδεται με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών, απαλλάσσονται οι Πρέσβεις εκ προσωπικοτήτων από τα καθήκοντά τους.».

Όπως έχει κριθεί, οι Πρέσβεις εκ προσωπικοτήτων αποτελούν ειδική κατηγορία λειτουργών του Κράτους (Γν.Ν.Σ.Κ. 139/2011).

2.3. Το άρθρο 32 του ισχύοντος Οργανισμού ΥΠΕΞ αφορά ειδικά στο Ανώτατο Υπηρεσιακό Συμβούλιο του Υπουργείου Εξωτερικών. Το Α.Υ.Σ. είναι πενταμελές συλλογικό όργανο της Διοίκησης, με Πρόεδρο ένα Πρέσβη επί τιμή που, όπως και τα υπόλοιπα μέλη του συμβουλίου, ορίζεται με διετή θητεία με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών (παρ 1).

Το ως άνω όργανο, κατόπιν ερωτήματος του Υπουργού, γνωμοδοτεί ή/και αποφασίζει επί διαφορών υπηρεσιακών κ.λ.π. ζητημάτων υψηλόβαθμων υπαλλήλων διαφόρων κλάδων του ΥΠΕΞ (παρ. 6,7).

Η παράγραφος 12 του άρθρου 32 προβλέπει: «Κατά τη διάρκεια της διετούς θητείας, δεν επιτρέπεται η αντικατάσταση των μελών του Συμβουλίου, εκτός αν συντρέχουν σοβαροί υπηρεσιακοί λόγοι που βεβαιώνονται με την απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών».

2.4. Το άρθρο 13 του ν. 2690/99, όπως ισχύει (Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας) που αφορά στη συγκρότηση των συλλογικών οργάνων της διοίκησης προβλέπει ,πλην άλλων, σχετικά με την περιορισμένης χρονικής διάρκειας δυνατότητα λειτουργίας συλλογικού οργάνου « αν κάποια από τα μέλη του εκλείψουν ή αποχωρήσουν για οποιονδήποτε λόγο ή απωλέσουν την ιδιότητα βάσει της οποίας ορίστηκαν,.. »(παρ. 5).

Ως απώλεια της ιδιότητας ,βάσει της οποίας έγινε διορισμός μέλους συλλογικού οργάνου νοείται κάθε μεταβολή που αποκλείει κατά νόμο την άσκηση των καθηκόντων της κύριας θέσης π.χ. συνταξιοδότηση(ΔΕΑ 1996/2012) ή εκ του νόμου υποχρεωτική άδεια αιρετών των Δήμων που κωλύει την άσκηση δημοσιοϋπαλληλικών καθηκόντων (Γν. ΝΣΚ 216/2011).

Αντίθετα, έχει κριθεί προκειμένου περί συνταξιούχων υπαλλήλων, ότι η μετά τη συνταξιοδότησή τους απασχόληση και η ,εκ του λόγου αυτού αναστολή καταβολής σύνταξης, δεν αναιρεί την ιδιότητά τους ως συνταξιούχων(Γν. ΝΣΚ 147/2014).

Περαιτέρω, η παρ. 6 ορίζει: « Όταν ο νόμος προβλέπει θητεία για τα μέλη του συλλογικού οργάνου, η αντικατάσταση μέλους πριν τη λήξη της θητείας του είναι δυνατή μόνο για λόγο αναγόμενο στην άσκηση των καθηκόντων του, ο οποίος και πρέπει να βεβαιώνεται στη σχετική πράξη.».

3. 1. Κατά τη πλειοψηφίσασα γνώμη που απαρτίσθηκε από τον Πρόεδρο του Τμήματος και τους Νομικούς Συμβούλους Α. Ανδρουλιδάκη, Σ. Χαριτάκη (εισηγήτρια), Ε. Μπερνικόλα, Α. Καστανά και Ε. Πασαμιχάλη (ψήφοι: 6) από τις προπαρατεθείσες διατάξεις, όπως αυτές, αυτοτελώς και σε συνδυασμό, ερμηνεύονται ,συνάγεται ότι η διπλή ιδιότητα στο αυτό πρόσωπο ,αφενός του φέροντος το βαθμό του επί τιμή Πρέσβη, δηλ. συνταξιούχου μόνιμου δημοσίου υπαλλήλου του διπλωματικού κλάδου και αφετέρου του Πρέσβη εκ προσωπικοτήτων, δηλ. κρατικού λειτουργού, εκτός της υπαλληλικής ιεραρχίας της διπλωματικής υπηρεσίας, τον οποίο ο Υπουργός Εξωτερικών διορίζει για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και για την εκτέλεση συγκεκριμένου έργου, δεν αναιρεί τη νομιμότητα της συγκρότησης του Α.Υ.Σ.

Κατά νόμο ,ο Πρόεδρος του Α.Υ.Σ. προϋποτίθεται ότι φέρει την ιδιότητα του Πρέσβη επί τιμή, ιδιότητα που διατηρείται και κατά τον χρόνο που αυτός καλείται να ασκήσει παράλληλα και καθήκοντα Πρέσβη εκ προσωπικοτήτων. Κατά συνέπεια, ελλείψει ρητής περί του αντιθέτου διάταξης, η συνέχεια άσκησης των καθηκόντων Προέδρου Α.Υ.Σ. είναι νόμιμη.

Περαιτέρω, τόσο κατά την ειδική πρόβλεψη του άρθρου 32 ,παρ. 12 του Οργανισμού ΥΠΕΞ, όσο και κατά τη γενική πρόβλεψη της παρ. 6 του άρθρου 13 του ΚΔΔ, η αντικατάσταση μέλους συλλογικού οργάνου κατά τη διάρκεια της θητείας του μόνο κατ' εξαίρεση είναι επιτρεπτή.

Πάντως, ο νομοθέτης εκτιμώντας τις ιδιαιτερότητες ως προς τον τρόπο άσκησης διπλωματίας και την ανάγκη παροχής στον επικεφαλής αυτής Υπουργό Εξωτερικών της αναγκαίας ευελιξίας για τη διασφάλιση των εθνικών συμφερόντων επαφίεται στην ουσιαστική κρίση του Υπουργού για τη διαπίστωση συνδρομής σοβαρών υπηρεσιακών λόγων που δικαιολογούν την αντικατάσταση του Προέδρου του Α.Υ.Σ. πριν τη λήξη της θητείας του. Υπό το συγκεκριμένο περιεχόμενο, η διάταξη της παρ. 12 του άρθρου 32 του Οργανισμού ΥΠΕΞ, σε αντίθεση με τη διάταξη της

παρ.6 του άρθρου 13 ΚΔΔ, παρέχει τη δυνατότητα της κατ' εξαίρεση αντικατάστασης του Προέδρου Α.Υ.Σ. και για λόγους που δεν συνδέονται, κατ' ανάγκη, μόνο με τον τρόπο που αυτός ασκεί τα καθήκοντα του Προέδρου.

3.2. Μειοψήφησε ο Νομικός Σύμβουλος Κωνσταντίνος Κηπουρός ο οποίος υποστήριξε ότι δεν μπορεί λογικά να συνυπάρχει η άσκηση καθηκόντων του Προέδρου του Α.Υ.Σ. που αναγκαίως στηρίζεται στην ιδιότητα του Προέδρου ως συνταξιούχου επίτιμου πρέσβευς με την άσκηση καθηκόντων του εκ προσωπικοτήτων πρέσβευς, αν και ειδικής κατηγορίας, λαμβανομένου επιπροσθέτως υπόψη ότι τέτοιου είδους συνύπαρξη οδηγεί στο κατά τις αρχές τόσο του συνταξιοδοτικού όσο και του υπαλληλικού δικαίου άτοπο, ο συνταξιούχος διπλωματικός υπάλληλος στο πρόσωπο του οποίου συνυπάρχουν οι εν λόγω ιδιότητες να καθίσταται πιο ενεργός υπηρεσιακώς σε σύγκριση με τον εν ενεργεία αντίστοιχο διπλωματικό υπάλληλο. Επομένως κατ' αυτήν την άποψη όντως υφίσταται μεταξύ των υπόψη ιδιοτήτων ασυμβίβαστο, που όμως είναι άρσιμο με το να εκλείψει νομίμως η μία ή η άλλη ιδιότητα.

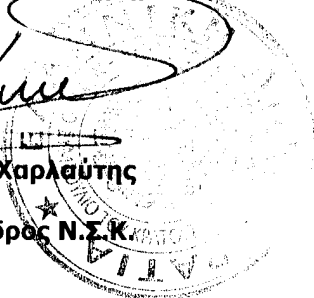
4. Κατ' ακολουθία των ανωτέρω, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους γνωμοδοτεί, κατά πλειοψηφία, ότι δεν τίθεται θέμα ασυμβιβάστου ιδιοτήτων του Προέδρου του Ανωτάτου Υπηρεσιακού Συμβουλίου Υπουργείου Εξωτερικών, Πρέσβη επί τιμή, λόγω επιγενόμενου διορισμού του ως Πρέσβη εκ προσωπικοτήτων.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 9.06.2015

Ο Πρόεδρος του Τμήματος

Ανδρέας Χαρηλαύτης
Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Η Εισηγήτρια

Στυλιανή Χαριτάκη
Νομικός Σύμβουλος του Κράτους